

ТРАДИЦИОННИ КОЛАНИ ОТ СЛИВЕНСКО

Димка Илиева

Целта на настоящото изследване е да представи основните видове колани от етнографския фонд на Регионалния исторически музей, да разкрие общите им черти, да ги разграничи по някои съдържателни белези, да разкрие тяхната функционална характеристика, като се базира на теренни материали - ЕАНе-20, ЕАНе-21, ЕАНе-22, ЕАНе-38, събирани през 80-те години на миналия век и обхващащи селата на Сливенска област. То няма претенциите за пълна изчерпателност на проблема, а по-скоро да стане добро начало за бъдеща по-детайлна и задълбочена разработка. Ще разгледаме три вида женски колани, които са типични за разглеждания регион и се отличават по материалите, от които са направени, по технологията на изработка и по социалните и възрастови особености на субектите, които ги носят. Въпреки че поясът не е накит, а елемент от традиционната носия, тук задачата е да се анализират и неговите функции, тъй като се опасва на кръста, както и коланите-украшения.

ПОЯС

Поясите в Сливенския регион са дело изключително и само на домашното производство, на личното женско творчество, съобразено с изискванията и нормите на социалния колектив. При пръв и най-бегъл поглед, не буди съмнение тяхната високохудожествена изработка и премерена хармония. Великолепните им качества се дължат на правилния подбор на материалите, от които са направени, на умелата им обработка, на майсторското съчетание на цветовете и не на последно място на техните най-точно подбрани параметри - ширина, дължина, дебелина. За да се притежава такъв колан не е необходимо да се разчита на някакви големи финансови възможности. Тук въпросът опира по-скоро до подготовката и майсторлъка на всяка от тъкачките.